

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Hierveo Trecensi Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

EPISCOPO ZAMORENSI,
& Mauricio Archidiacono Toletano, &
magistro Michaeli Canonico Segobienfi.

Epist. 70.
De recipiendis
testibus super
prescriptione.
Vide supra epist.
69.

Cum Lupus procurator monasterij Onienfis proposuisset inter alia coram nobis ad illud in suis Ecclesiis ratione cuiusdam transactionis inter ipsum & bonae memoriae Victorem Burgensem Episcopum olim in iura parochiale jus integrè pertinere, ac venerabilis frater noster Burgenfis Episcopus, successor ipsius, in eisdem quaedam sibi iura parochialia vendicaret, nos eandem causam sententiae curavimus calculo terminare, prout in aliis litteris ad vos directis plenius continetur. Sed cum lata sententia, procurator ipse ad probandum praescriptionem super quibusdam articulis fuisset à nobis per beneficium in integrum restitutionis admissus, cepit nobis humiliter supplicare ut per integrum restitutionis auxilium eum ad probandum admittere dignaremur quod Burgenfis Ecclesia ratum habuit & consentit ut Onienfe monasterium in omnibus Ecclesiis quas tunc temporis possidebat, jus parochiale in integrum obtineret, sicut per quandam transactionem assererebat sibi fuisse concessum. Quocirca discretionem vestram per apostolica scripta mandamus quatinus recipiatis testes quos utralibet pars super praedicto rathabitionis consensu duxerit producendos, & depositiones eorum super iamdicto recipientes articulo, quas per vos nulli penitus volumus revelari, penes vos reservetis fideliter consignatas, donec negotio super ceteris ventilato, de ipsius processu per vos redditi fuerimus certiores, & per nostrae responsionis oraculum qualiter in ipso procedendum sit declaratur, cum non hoc ipso quod testes super dicto capitulo taliter recipi volumus ad cautelam intendamus adhuc in integrum restitutionis auxilium monasterio indulgere. Volumus etiam & mandamus quod si causam eandem ad nostrum remiseritis examen instructam, attestationes huiusmodi simul ad nos cum aliis remittatis. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum Laterani Nonis Maij, pontificatus nostri anno tertio decimo.

AVRELIANENSI EPISCOPO,
& Eleemosyna Cisterciensis &
Bonaevallis Abbatibus.

Epist. 71.
De electione
Abbatissae S.
Aviti.

Cum post alia circa quae super correctione monasterij sancti Aviti de mandato nostro providè processistis, Abba-

tissam eisdem loci, prout erat exigente iustitia faciendum, ab administratione suspensam excommunicationis quoque vinculo curaveritis innodare, ad depositionem ipsius, quamvis expedire plurimum videretis, propter appellationem quae ab ipsa dicitur interposita, sine conniventia nostra, sicut accepimus, procedere dubitastis. Quia igitur intelleximus Abbatissam praedictam à monasterio ipso merito amovendam, eaque ibi praesidente vel residente, statum praefati monasterij commode reformari non posse, discretionem vestram per apostolica scripta mandamus quatinus eidem ab ipso profus amota, iuxta quod ordini & statui suo congruit, auctoritate nostra sublato appellationis obstaculo provideri alibi facientes, injungatis sororibus monasterij supra dicti ut per regularem electionem sibi praeficiant personam idoneam in rectoricem. Quod si non omnes &c. tu frater Episcopo &c. Datum Laterani v. Nonas Maij, pontificatus nostri anno tertio decimo.

HERVEO TRECENSI EPISCOPO.

Dilecto filio nostro Petro tituli sanctae Pudentianae Presbytero Cardinale dilectis filiis R. de Avalon Cellarario Senonensi & R. de Noa Clerico procuratori tuo auditore concessio, idem Cellarius proposuit coram eo quod cum bonae memoriae Guillelmus Remensis Archiepiscopus, tunc apostolicae sedis Legatus, ad Trecentem accessisset Ecclesiam, in qua G. nepoti suo praebendam concedere intendebat, cum nulla penitus vacaret ibidem, dictus Cellarius, non tam ei quam nobis etiam cupiens in hac parte placere, praebendam quam in ipsa obtinebat Ecclesia in ejus manibus resignavit. Qui liberalitati ejus volens postmodum grata vicissitudine respondere, de Capituli Trecentis assensu, praesente quoque venerabili fratre nostro Senonensi Archiepiscopo, tam praefatum nepotem suum quam etiam Cellarium in Canonicos Trecentis instituit, & ambobus idem Capitulum stallum in choro & locum in Capitulo assignavit. Quibus idem Remensis Archiepiscopus fructus supra dictae praebendae tamdiu dividendos communiter assignavit donec praefatus G. integrum esset praebendale stipendium assecutus, in eos qui contravenire praesumerent excommunicationis sententia promulgata, quorum receptionem generalis procurator bonae memoriae praedecessoris tui in Constantinopolitans paribus

tunc agentis postmodum approbavit. Unde dictus Cellarius in eadem Ecclesia lectiones & evangelium in hebdomada sua postea legisse dinoscitur, & tam Decani quam Episcopi electioni & aliorum negotiorum tractatibus sicut Canonicus Trecentis interfuit, & domum quandam per Capitulum memoratum obtinuit quæ non nisi Canonico consueverat assignari. Tu quoque cum ad eandem accessisti Ecclesiam consecratus, dictum Cellarium cum Canonicis aliis ad osculum recepisti, cum tamen tunc temporis non nisi Canonici ad osculum admittantur, & eidem super prædictis non movisti per biennium quæstionem. Unde petit ut te ab ipsis super hoc molestatione indebita compescere dignemur. Verum dictus R. procurator tuus proposuit ex adverso quod cum idem Cellarius præbendam suam in præfati Remensis Archiepiscopi manibus resignasset, ipse de * medietate illius nepotem suum, & de medietate alia dictum Cellarium inveltivit, quam adhuc detinere præsumit in tuum præjudicium & gravamen, non permittens te liberè de ipsa disponere, prout ad te dinoscitur pertinere. Et licet ad dilectos filios Decanum & magistrum G. Cornutum Parisiensem & S. Remensem Canonicos super hoc nostræ fuerint litteræ impetratæ, Cellarius demum ad nos frustratorie appellavit, ut te posset gravare laboribus & expensis. Idem quoque proposuit procurator quod cum in Trecenti Ecclesia institutus olim fuerit certus Canonicorum numerus & Capituli juramento firmatus, supradictus Archiepiscopus, qui etsi Legatus fuisset in Theutonia, in Senonensi tamen provincia eidem non fuit officium legationis injunctum, institutionem hujusmodi facere non potuit ut Legatus, quin immo etsi Legatus in eadem provincia extitisset, ad unicum tamen spirituale jus, quod vacabat ibidem, duos insimul Canonicos instituere sibi non licuit contra canonicas sanctiones. Nam si duo unicum præbendam haberent, id esset contra Turonense Concilium, quod præbendarum inhihet sectionem. Si verò duobus in Canonicos & fratres receptis, uni tantummodo præbenda daretur sub expectatione, alius contra Lateranense Concilium remaneret. Præterea, licet in Ecclesia in qua non est certus numerus præbendarum, nulla etiam præbenda vacante, in Canonicum quis possit assumi, cum intelligatur ad quoddam jus eligi quod ex electorum assensu de novo creatur, & cum electo in

Canonicum nascitur, & desinit cum defuncto, in Ecclesia tamen quæ determinatum habet numerum præbendarum, unduntaxat individuo jure vacante, duo insimul eligi non possunt ad illud, cum hujusmodi spirituale jus dividi seu communicari nequeat inter eos. Quamquam interdum ij ad quos spectat electio, de communi consensu augmentare valeant numerum præbendarum, quoddam jus spirituale de novo creando; nisi fortè statutum aliquod obviaret, quod esset juramento firmatum, vel cui sedis apostolicæ confirmatio accessisset, hujusmodi clausula prohibitionis adjecta, ut si quicquam contra id fieret non valeret. Propter quod institutionem præfatam nullam fuisse dictus asseruit procurator, cum in Trecenti Ecclesia, sicut præmissum est, certus sit præbendarum numerus, quem Capitulum vel Legatus augmentare minimè intendebat, vel jus aliquod de novo creare, quod ex eo argui proponebat, quia non fuit unus ad vacantem præbendam & alius simpliciter institutus, sed ad præbendam unicum supradictomodo vacantem extiterunt ambo recepti. Sed nec Trecenti Capitulum, ad quod præbendarum collatio nullatenus pertinebat, vel dictus procurator prædecessoris tui, receptionem hujusmodi approbare potuit, utpote contra canones attentatam. Tibi quoque nequaquam obfuisse dicebat quod Cellarium præfatum ad osculum inter Canonicos Trecentis admiseras, vel quod aliquanto tempore super hoc negotio siluisti, cum tunc temporis Ecclesiæ tuæ consuetudines, & quæ in ea minis legitime facta fuerant, ignorares. Ad hæc autem Cellarius sic respondit, quod cum idem Archiepiscopus in Trecenti Capitulo suæ legationis litteras legi fecerit, & Legatus eo tempore ab omnibus haberetur, an Legatus in illa provincia fuerit, non debebat ulterius in dubium revocari; maxime cum tu in prædictis litteris, quas obtinueras contra eum, memoratum Archiepiscopum Legatum duxeris nominandum. Adjecit insuper, quod licet quis ad spirituales fraternitatem eligi potest in Canonicum & in fratrem, nulla etiam præbenda vacante, argumentum ad hoc cujusdam epistolæ decretalis inducens, in qua legitur quod cum T. Clericus, nulla in Lingonensi Ecclesia præbenda vacante, ab Episcopo & Canonicis Lingonensibus supradicti Archiepiscopi judicis delegati à nobis interveniente auctoritate in Canonicum receptus fuisset & fratrem, ita quod nullius

K k k iij

Cap. Dilectus.
De præbendis.

præbendæ fructus perciperet nisi loco proximo vacaturæ, nos attendentes quoddam T. in Canonicum & fratrem recipi non occurrebat canonicis institutis & vacaturam expectare præbendam Lateranensis Concilio non esset dubium obviare, illicito reprobato, quod licitum erat duximus approbandum. Vnde cum videretur indignum ut is qui receptus erat in Canonicum & in fratrem, præbendæ beneficio fraudaretur, Episcopo & Canonicis Lingonensibus dedimus in mandatis ut si res taliter se haberet, eidem T. præbendam, cum se facultas offerret, assignare curarent. Allegavit insuper quod ab apostolica sede frequenter hujusmodi litteræ impetrantur, ut in Ecclesia, in qua certus est numerus præbendarum, nulla præbenda vacante recipiatur quis in Canonicum & fratrem, & eidem præbenda, cum se facultas obtulerit, conferatur. Item licet Turonense Concilium sectionem inhibeat præbendarum, nihilominus tamen Romana Ecclesia receptionem eorum qui ad dimidias præbendas assumpti sunt in Canonicos approbando, nonnunquam sectas præbendas eis præcipit integrari. Sed ad hoc fuit ex adverso responsum quod etsi Romanus Pontifex dimidiatam quoad temporales proventus præbendam contra Concilium Turonense illi quandoque præcipiat integrari cui jus spirituale vacans fuerat cum debita integritate collatum, pro eo tamen quod ad hujusmodi jus dimidium de facto, cum de jure non valeat, est receptus, id mandare minimè consuevit, & ex plenitudine potestatis ad unicum jus spirituale non vacans aliquem recipi utilitate vel necessitate pensata valeat indulgere; sicut de Augustino in canone invenitur, qui novo modo provectus & consecratus Episcopus, in columi Valerio Episcopo Ecclesiæ Hippo-nensis accessit in cathedra, non successit. Et sicut de non vacante præbenda, concessa tamen & confirmata per Romanum Pontificem, cuidam Clerico in Ecclesia Lingonensi & per executorem ipsius ad eandem etiam non vacantem recepto, in præallegata legitur decretali, præfatus tamen Archiepiscopus, qui et si Legatus fuisset in provincia, absque nostra saltem licentia speciali contra juris scripti tenorem ad unicum jus spirituale quod vacabat in Ecclesia supradicta, in qua certus erat numerus præbendarum, instituire non potuit nepotem & Cellarium supradictos, cum hoc non solummodo Turonensi sed etiam Lateranensi Concilio obviaret; ma-

Cap. Non autem. 7. q. 1. c. 12.

ximè cum nec novum jus creare intendere, nec præbendarum numerum augmentare. quod inde colligitur, quia resignatione Cellararij procurata, eisdem instituit ad unicum præbendam vacantem. Vnde nos his & aliis intellectis, Cellarium antedictum, quem præfatum præbendam constitit prius liberè resignasse, ad restitutionem eorum quæ ratione supradictæ investituræ tenebat de consilio fratrum nostrorum sententialiter duximus condemnandum, ei super præbenda ipsa vel ejus parte silentium imponentes; ita quod per hoc supradicto G. nullum præjudicium generetur, maximè cum res inter alios acta non noceat regulariter aliis juxta canonicas & legitimas sanctiones. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ definitionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, &c. usque incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum Kalen. Maij, pontificatus nostri anno terdecimo.

EPISCOPO, ET I. ARCHIDIAONO,
& magistro N. de Duaco Canonico
Catalanensi.

Dilecto filio nostro Petro tituli sanctæ Pudentianæ Presbytero Cardinali dilectis filiis R. de Avalon Cellarario Senonensi & R. de Noa Clerico procuratori venerabilis fratris nostri Trecentis Episcopi auditore concessio &c. ut in alia usque bonæ memoriæ prædecessoris supradicti Episcopi Trecentis Constantinopolitani partibus &c. ut in alia usque assignari. Episcopus quoque, cum ad eandem accessit Ecclesiam consecratus, dictam Cellarium cum Canonicis aliis ad osculum dinoscitur recepisse, cum tamen &c. ut in alia usque super prædictis non movit per biennium quæstionem. Vnde petiit ut Episcopum ipsum ab ipso super hoc &c. usque dignaremur. Verum dictus R. procurator ejusdem Episcopi proposuit ex adverso quod cum &c. ut in alia usque presumit in memorati Episcopi præjudicium & gravamen, non permittens eum liberè de ipsa disponere, prout ad se dinoscitur pertinere. Et licet &c. usque frustratorie appellavit, ut Episcopum ipsum posse &c. usque vel dictus procurator prædecessoris ipsius Episcopi receptionem hujusmodi &c. ut in alia usque attentatam. Ipsi quoque Episcopo nequaquam obfuisse dicebat &c. in eundem ferè modum ut in alia usque duxerit nominandum. Adjecit insuper &c. ut in alia per totum usque sanctiones. Quocirca